

ב"ה תשרי תשע"ט

ספר יהושע

"ותחזינה עיננו בשוברך לציון ברחמים" אנו מתפללים בכל יום, ומביעים בכך את הגעגוע אל השכינה ששרתה בתקופת התנ"ך, ולכל מה שנילווה אליה.

השאלות נוגעות לתוכן ולמבנה, ולא פחות מכך הן נועדו לעורר מחשבה עומק ומשמעות - בפשוטו של מקרא, וגם במדרשי החכמים.

המלצה לתהליך הלימוד: קריאה בקול של הפרק; לרשום בנקודות ציון כותרות להתרחשויות; לרשום שאלות העולות מלימוד הפרק – מילים ומשמעות; להוסיף את השאלות המוצעות בדף זה; קריאה קשובה יותר של הפרק תוך ניסיון לחלץ ממנו תשובות לשאלות. אם אין תשובה – זוהי הזדמנות ללבן בין החברותות ובשיעור הסיכום ביום שישי.

נחלה - כללי:

מה בין ירושת שבט יהודה (י"ד ט"ו) ירושת בני יוסף - אפרים ומנשה (ט"ז י"ז) וירשת יתר השבטים (י"ח י"ט)? בהקשר להיענות לציווי על חלוקת הנחלה, אירועים שאירעו תוך כדי ההתנחלות, מידת המימוש לירושה ("ולא הוריש"), מבנה הפרשייה בה מתוארת נחלתם. רשום תובנות בהקשר לנושאים אלו.

מהו היחס שבין הציווי "לאלה תחלק הארץ", לבין "לשמות מטות אבותם ינחלו" (במדבר פרק כ"ו נג, נה)?

סוגיה בגמרא: "ר' יאשיה אומר: ליוצאי מצרים נתחלקה הארץ, שנא': (במדבר כ"ו) **לשמות מטות אבותם ינחלו**, אלא מה אני מקיים (במדבר כ"ו) **לאלה תחלק הארץ בנחלה?** לאלה - כאלה להוציא את הטפלים; **ר' יונתן אומר: לבאי הארץ נתחלקה הארץ, שנאמר: לאלה תחלק הארץ בנחלה**, אלא מה אני מקיים לשמות מטות אבותם ינחלו? משונה נחלה זו מכל נחלות שבעולם, שכל נחלות שבעולם - חיינ יורשין מתים, וכאן מתים יורשין חיינ; **אמר רבי:** אמשול לך משל, למה הדבר דומה? לשני אחין כהנים שהיו בעיר אחת, לאחד יש לו בן אחד, ואחד יש לו שני בנים, והלכו לגורן, זה שיש לו בן אחד - נוטל חלק אחד, וזה שיש לו שני בנים - נוטל שני חלקים, ומחזירין אצל אביהן וחוזרין וחולקין בשוה; **רבי שמעון בן אלעזר אומר:** לאלו ולאלו נתחלקה הארץ, כדי לקיים שני מקראות הללו; הא כיצד? היה מיוצאי מצרים - נוטל חלקו עם יוצאי מצרים, היה מבאי הארץ - נוטל חלקו עם באי הארץ, מכאן ומכאן - נוטל חלקו מכאן ומכאן" (בבא בתרא קי"ז).

- חשוב - כיצד יחלקו במשל המתואר ברבי, על פי שלושת הדעות? (ר' יאשיה, ר' יונתן, רבי שמעון בן אלעזר).
- מהי משמעות ירושת הארץ לכל אחת מן הדעות?

קרית הישיבה בית-אל

BET-EL YESHIVA CENTER

בית אל, שכונה ב', ד.נ מזרח בנימין 90628 | טל' 02-9975192, פקס' 02-9975385 | דוא"ל: Betel@yeshiva.org.il

Bet-EL Bet D.N Mizrach Binyamin 90628 | Tel: 02-9975192, Fax: 02-9975385 | Email: Betel@yeshiva.org.il

פרק י"ז

- מהי טענת בני יוסף? מהו ההיגיון שבה? מהי תשובת יהושע? גמרא: "בשלמא למאן דאמר ליוצאי מצרים, היינו דקא צווחן בני יוסף, דכתיב: וידברו בני יוסף, אלא למאן דאמר לבאי הארץ, מאי קא צווחי? כולהו שקול! משום טפלים דהוו נפשי להו" (בבא בתרא קי"ח, ע"א).
- מהי טענת בני יוסף על פי הגמרא? ביחס לריבוי הטבעי שהיה להם - עיין במפקד במדבר כ"ו, בהשוואה למפקד במדבר א.

פרק י"ח י"ט

- כיצד התבצע תהליך חלוקת הארץ לשבעת השבטים? במה שונה תהליך זה מן התהליך שהתקיים בשבטים יהודה אפרים ומנשה?
- מה ניתן למוד על מנהיגותו של יהושע מן האופן בו הוא מקבל את נחלתו?

פרק כ'

- פרשת ערי מקלט נזכרת במדבר ל"א ובדברים י"ט. השווה בין שתי הפרשיות, ונסה לזהות מהו הנושא בכל אחת מהן. חשוב - כיצד בא הדבר לידי ביטוי בהלכות בשתי הפרשיות.
- מהו הנושא בספר יהושע? מהו הערך הרוחני שמתממש בהקצאת ערי המקלט?
- חכמי תורה שבעל פה מתייחסים אל ערי הלויים כמי שקולטות את הרוצח בשגגה. האם יש לכך בסיס בפשוטו של מקרא? מהו ההיגיון הרוחני הקושר את אלו לאלו? (בגמרא: "ועליהם תתנו ארבעים ושתיים עיר! אמר אביי: הללו קולטות בין לדעת בין שלא לדעת, הללו לדעת קולטות, שלא לדעת אינן קולטות" (מכות י', ע"א).

לימוד פורה ומשמח

שמעון.